

Origanum (Dobromysl)

čeleď: Lamiaceae

Existuje asi 20 druhů. Pochází ze středozeší, dále z Blízkého Východu až po východní Asii. Z tohoto rodu pochází jak koření oregáno, tak majoránka. Nejznámějším druhem je *O. vulgare*. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Rosenkuppel' - výška 50cm, červené lodyhy a listy, kvete růžovofialovými květy

Množí se semeny.

Origanum acutidens

synonyma: *Amaracus haussknechtii* var. *acutidens*

Origanum akhdarensense

synonyma: *Amaracus akhdarensis*

Origanum amanum

synonyma: *Amaracus amanus*

Origanum bargyli

Origanum bastetanum

Origanum bilgeri

Origanum boissieri

synonyma: *Amaracus ciliatus*

Origanum brevidens

synonyma: *Amaracus brevidens*

Origanum calcaratum

synonyma: *Amaracus tournefortii*, *Beltokon tournefortii*, *O. tournefortii*

Origanum compactum

synonyma: *O. compactum* var. *hirsutoides*, *O. glandulosum*

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 0,35 - 0,7 (i 1)m. Listy jsou dlouhé 0,5 - 2cm a široké 0,3 - 1,2cm. Květenství tvoří květy s kalichem velikosti 3 - 5mm a koruna má velikost 0,8 - 1,1cm.

Origanum cordifolium

synonyma: Amaracus cordifolius

Origanum cyrenaicum

synonyma: Amaracus cyrenaicus

Origanum dayi

synonyma: Satureja camphorata

Origanum dictamnus (Dobromysl třemdavovitá)

synonyma: Amaracus dictamnus, Amaracus tomentosus, Dictamnus creticus, Majorana dictamnus

oblasti: Kréta, Řecko

Roste na Kréty v podobě polokeře. Dorůstá výšky 20 (i 30)cm. Stonky jsou od báze bohatě větvené a 4hranné. Listy jsou vstřícné, drobné, 3boké až prakticky kulaté, mírně vypouklé, tlusté, šedozelené a krátce řapíkaté. Květenství je klasovité, dlouze stopkaté, převislé, listeny růžovofialové, vlastní květy jsou oboupohlavné, mají kalich 2pyský, koruna je také 2pyská, růžová až nafialovělá, dlouhá 0,8 - 1,1cm a trubka je 2x delší kalicha. Vydává aromatickou vůni.

Vyhovují ji skalní pukliny, útesy, atp. ve stínu.

Origanum ehrenbergii

Origanum elongatum

synonyma: O. font-queri, O. glandulosum var. elongatum, O. grosii

Origanum floribundum

synonyma: O. cinereum

Origanum haussknechtii

synonyma: Amaracus haussknechtii

Origanum heracleoticum (Řecké oregano)

synonyma: O. hirtum, O. smyrnaceus

oblasti: Britská Kolumbie

Origanum humile

Origanum husnucan-baseri

Origanum hypericifolium

Origanum isthmicum

Origanum jordanicum

Origanum laevigatum

oblasti: Kypr, Malá Asie (Anatolie)

Pochází z jižního Turecka a Kypru. Dorůstá výšky 50cm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Herrenhausen' - červeně zbarvené listy a lodyha na jaře a podzim, odolnější na mráz

Odolává teplotám do -5 - -10°C.

Origanum leptocladum

synonyma: *Amaracus leptocladus*

Origanum libanoticum (Dobromysl libanonská)

synonyma: *Amaracus libanoticus*

oblasti: Libanon

Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 40 - 50cm. Kvete v kaskádovitém květenství s růžovofialovými (na podzim hnědými) listeny.

Dobře snáší občasné sucho.

Origanum majorana (Majoránka zahradní)

synonyma: *Amaracus majorana*, *Majorana dubia*, *Majorana fragrans*, *Majorana hortensis*, *Majorana majorana*, *Majorana mexicana*, *Majorana ovalifolia*, *Majorana ovatifolia*, *Majorana suffruticosa*, *Majorana tenuifolia*, *Majorana uncinata*, *Majorana vulgaris*, *O. confertum*, *O. dubium*, *O. majorana* var. *majoranoides*, *O. majorana* var. *tenuifolium*, *O. majoranoides*, *O. salvifolium*, *Thymus majorana*

oblasti: Andalusie, JZ Asie, Kypr, Massachusetts, Pákistán, Pennsylvania, S Afrika, Střední střeozemí, Turecko

Roste ve středozeší a jihozápadní Asii jako trvalka a polokeře. U nás se ale většinou pěstuje jako jednoletka. Dorůstá výšky 20 - 50 (i 80)cm. Listy vydávají příjemné citrónové aroma, jsou podlouhlé, obvejčité až elipticky kopist'ovité, zašpičaté, šedě plstnaté, dlouhé 0,5 - 2 (i 3)cm a široké 0,2 - 0,9 (i 1,5)cm. Kvete bílými nebo růžovými květy v hlávkovitém lichopřeslenu prakticky schovaném v listenu délky 6mm, šířky 4mm, kalich vytváří pouze horní pysk, kalich má délku 2 (i 3)mm, šířku 1,5mm a koruna je dlouhá 4 - 5 (i 7)mm. Plodem je kulovitá tvrdka velikosti 1mm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. *virens*/O. *virens* - výška 1m; listy dlouhé 0,6 - 3,5 (i 5)cm, široké 0,3 - 2,5cm; kalich trubkovitý, dlouhý 2,5 - 3,5mm, koruna dlouhá 0,6 - 1cm

Vyhovuje jí plné slunce a vápenité nebo písčité dobře propustné půdy.

Množí se semeny.

Origanum majoricum

Origanum maru

Origanum microphyllum

synonyma: *Majorana maru*, *Majorana microphylla*

Origanum minutiflorum

Origanum munzurense

Origanum onites (Francouzská majoránka)

synonyma: *Majorana cretica*, *Majorana onites*, *Majorana orega*, *Majorana smyrnaea*, *Onites tomentosa*, *O. orega*, *O. pallidum*, *O. smyrnaeum*, *O. tragoriganum*, *Schizocalyx smyrnaeus*

oblasti: Itálie, Kréta, Řecko, Sicílie, Turecko

Roste od Sicílie přes Balkán po Krétu. Květy mají kalich s 1 pyskem a korunou délky 2 - 5mm.

Origanum pampaninii

synonyma: *Amaracus pampaninii*

Origanum petraeum

Origanum punonense

Origanum ramonense

Origanum rotundifolium (Oregáno okrouhlolisté)

synonyma: *Amaracus rotundifolius*

Patří mezi trvalky. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Kent Beauty' - květy mají světlé na okraji narůžovělé listeny ve tvaru chmelu

Vyhovuje mu plné slunce a sušší dobře propustná půda. Je mrazuvzdorná, ale potřebuje po tuto dobu sucho.

Origanum saccatum

Origanum scabrum

synonyma: *Amaracus pulcher*, *Amaracus scaber*, *O. pulchrum*, *O. scabrum* subsp. *pulchrum*

Origanum sipyleum

synonyma: *Amaracus sipyleus*, *Majorana sipylea*

Origanum solymicum

Origanum symes

Origanum syriacum

synonyma: *Majorana syriaca*, *Schizocalyx syriacus*

Origanum vetteri

synonyma: *Amaracus vetteri*

Origanum vogelii

synonyma: *Majorana micrantha*

Origanum vulgare (Dobromysl obecná)

synonyma: *O. creticum*, *O. vulgare* subsp. *viride*, *O. vulgare* var. *formosanum*, *O. vulgare* var. *glaucum*, *O. vulgare*, *Thymus origanum*

oblasti: Albánie, Alžírsko, Arkansas, Arménie, Ázerbájdžán, Baleáry, Belgie, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Britská Kolumbie, Bulharsko, Chorvatsko, Connecticut, Černá Hora, Česká republika, Dánsko, Delaware, Estonsko, Finsko, Francie, Gruzie, Himálaj, Illinois, Írán, Irsko, Itálie, J Čína, J Ural, JZ Rusko, Kalifornie, Katalánsko, Kavkaz, Korsika, Kosovo, Kréta, Krym, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Makedonie, Malá Asie (Anatolie), Maroko, Maryland, Massachusetts, Michigan, Německo, New Jersey, New York, Nizozemí, Norsko, Nové Skotsko, Ohio, Ontario, Oregon, Pákistán, Pennsylvania, Polsko, Portugalsko, Quebec, Rakousko, Řecko, Rumunsko, Sardínie, Severní Karolína, Sicílie, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, SZ Rusko, Špicberky, Švédsko,

Švýcarsko, Tchaj-wan, Tunisko, Ukrajina, Velká Británie, Vermont, Virginie, Washington, Z Rusko

Roste v pásu od Malé Asie po nižší polohy Himálaje a Číny jako aromatická zpravidla od báze větvená ochlupená trvalka. Dorůstá výšky 0,2 - 0,8 (i 1)m a šířky 30 - 60cm. Lodyha je načervenalá, na řezu čtvercová a dřevnatí. Listy jsou vstřícné, vejčité, špičaté, mohou být vroubkované, dlouhé (0,5 -) 1 - 3 (i 4)cm, široké 0,3 - 2 (i 3)cm a řapík má délku do 2cm. Květenství tvoří 2květe lichopřesleny v lichoklasu nebo hlávce, listeny jsou úzce obvejčité, světle zelené až růžově fialové, dlouhé 0,3 - 1cm, široké 2 - 7mm, vlastní květy mají kalich trubkovitý, ochlupený, dlouhý 2 - 4mm, zuby až 1/2 délky, koruna je fialová nebo červená, oboupohlavná (výjimečně pouze samičí) spodní pysk je 3cípý, horní pysk je vykrojený a dlouhý 3 - 4mm. Plodem je podlouhlá hnědá tvrdka délky 0,8 - 1mm a šířky 0,5mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Album' - výška 25 - 30cm, bílé květy
- 'Aureum' - výška 20 - 30cm, mladé listy žluté
- 'Aureum Crispum' - žluté kadeřavé listy
- 'Citriodora'
- 'Compactum' - výška 15 - 20cm, drobné tmavězelené listy, růžovofialové květy
- 'Compactum Nanum' - výška 10cm, tmavězelené listy v zimě červenající
- subsp. creticum - výška do 30cm, hustá lata růžových drobných květů
- 'Diabolo' - výšky do 10cm
- 'Gold Nugget'
- 'Gold Tip' - žlutá špička na listech
- 'Golden Shine'
- var. gracile
- 'Greek'/'Kaliteri'
- 'Heiderose' - výška do 40cm, růžové květy
- 'Heideturum' - výška do 50cm, světlorůžové květy
- var. hirtum/subsp. hirtum (Dobromysl obecná chlupatá) - Balkánský poloostrov, východní střeozemí; trvalka; výška 20 - 80cm; pod zemí dřevnatý oddenek; stonky vystoupavé nebo přímé, 4hranné; povrch zkadeřeně ochlupený; listy vstřícné, široce vejčité, tupé, krátce řapíkaté, mohou být mělce vroubkované, hustě žláznatě tečkované; květenstvím je vrcholový nebo úžlabní lichopřeslen, květy hustě v úžlabí listenů podobajícím se listům ve zdánlivých klasech, listence žláznatě tečkované, také podobné listům, vlastní květy mají kalich úzce nálevkovitý s 5ti úzce 3úhlymi cípy, koruna 2pyská, bílá nebo růžovofialová, dlouhá 4 - 5mm; plodem je podlouhlá vejčitá nahnědlá tvrdka; garigue, bory, úhory, okraje cest, zdi, atp.
- 'Hot & Spicy'
- 'Hortense' - hybrid, velký červenozelený listy, růžovočervené květy
- 'Charlie Gold' - zlatě zbarvené drobné listy
- 'Kent Beauty'
- 'Nana'
- 'Nanum' - výška do 20cm, fialové květy
- var. onites
- subsp. prismaticum (Dobromysl obecná klasnatá) - lichoklasy prodloužené, válcovité nebo střechovité, dlouhé 1,2 - 2,5cm, (12 -) 15 - 25tičetné, vytvářejí řídkou vidlanovitou latu
- 'Roseum' - růžové květy
- var. samotrake - výška do 40cm, bílé květy
- var. syriacum
- 'Thumbles Variety' - výška 30 - 40cm, velké bleděžluté listy na jaře, bílé květy
- 'Tracys Yellow' - žluté listy
- 'Variegata' - béžově panašované listy
- 'Varona'
- var. viridulum - střeozemí až Čína, výška do 40cm, bílé květy, sušší místa
- subsp. vulgare (Dobromysl obecná pravá) - povrch řídkěji ochlupený; lichoklasy prakticky kulaté,

velikosti do 1cm, (5 -) 8 - 12tičetné, dohromady ve vidlanovité latě, listeny dlouhé 4 - 6mm, řídce žláznatě tečkované, občas narůžovofialové

Vyhovují ji sušší teplá místa na plném slunci v lehkých půdách bohatých na živiny. Může se jednat jak o světlé křoviny, tak trávníky nebo náspy. Na jaře se provádí hluboký sestřih.

Množí se semeny vysévanými na povrch půdy.

Origanum x adanense

Origanum x adonidis

synonyma: Majoranamaracus zernyi

Origanum x barbarae

Origanum x dolichosiphon

Origanum x haradjanii

synonyma: O. x symeonis

Origanum x intercedens

Origanum x intermedium

Origanum x liriium

synonyma: Amaracus x liriium

Origanum x majoricum

synonyma: Amaracus x majorica, Majorana x majorica, O. x acinifolium, O. x balearicum, O. x lusitanicum, O. x majoricum var. lusitanicum, O. x pau

Origanum x minoanum

synonyma: Majorana x leptoclados

Origanum x nebrodense

Origanum x pabotii

Další informace:

http://botanika.borec.cz/dobromysl_obecna.php

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K31.php>

<http://botany.cz/cs/origanum-vulgare-viridulum/>

<http://bylinky.atlasrostlin.cz/majoranka-zahradni>

<http://bylinky.atlasrostlin.cz/oregano>

http://hobby.idnes.cz/dobromysl-obecna-oregano-origanum-vulgare-fjt-/herbar.asp?c=A080704_145920_herbar_lud

<http://www.databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=5&id=844>

<http://www.e-zahradnik.cz/clanek.php?id=4>

<http://www.garten.cz/a/cz/3018-origanum-vulgare-dobromysl-obecna/>

<http://www.priroda.cz/lexikon.php?detail=1008>

<https://www.rostliny.net/>